

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/68/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821203883
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3821203883.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcu KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpeného JUDr. Soňou Pohovejovou, advokátkou so sídlom Záhradnícka 37, 811 07 Bratislava, IČO: 51 079 721, proti žalovanému KLAK, s.r.o. so sídlom Fačkovské sedlo - Salaš Kľak 146, 972 15 Kľačno, IČO: 36 775 550, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o. so sídlom Piaristická 46/276, 911 40 Trenčín, IČO: 36 837 857, o zaplatenie 6.717,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 9C/34/2021-156 zo dňa 13. júna 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 6.717,50 eur s príslušenstvom titulom náhrady poistného plnenia, ktoré za žalovaného vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla (výrok I.) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd rozhodol podľa § 100 ods. 1, § 101, § 427 ods. 1, ods. 2, § 428, § 429, § 430 Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a), § 10 ods. 1 až 6, § 12 ods. 1, § 15 ods. 1, ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca so žalovaným uzavreli poistnú zmluvu č. 3491743209 pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (motorová štvorkolka značky Polaris Ranger 800 XP) s účinnosťou od 06.02.2013 na dobu neurčitú. Dňa 16.07.2016 v čase okolo 3,00 hod. v k.ú. obce Kľačno, 300 metrov nad salašom Kľak pod vplyvom alkoholu viedol A. B. C. túto motorovú štvorkolku za účasti dvoch spolujazdcov, v dôsledku nesprávnej techniky a spôsobu jazdy nezvládol riadenie štvorkolky v teréne, čím došlo k jej prevráteniu zo svahu a následnému pádu do rokliny vľavo od lyžiarskeho vleku s celou posádkou vozidla, ako aj k privaleniu tela vodiča štvorkolkou a k jeho úmrtiu. Pri nehode boli zranení spolujazdci, poškodená D. E., nar. XX.X.XXXX, utrpela otras mozgu, zlomeniny dvoch stavcov v driekovej oblasti hrudnej chrbtice, zmliaždenie ľavého pleca a kolien s dobou liečenia cca 42 dní a poškodený F. G., nar. XX.X.XXXX utrpel zlomeniny stavcov v oblasti hrudnej chrbtice a zlomeniny dvoch rebier vpravo s dobou liečenia cca 42 dní. Pri dopravnej nehode došlo k ublíženiu na zdraví týchto poškodených. Slovenská kancelária poisťovateľov požiadala listom zo dňa 26.03.2019 žalobcu o refundáciu poistného plnenia vo výške 24.427,02 eur a delegačného poplatku vo výške 1.660,- eur. Žalobca na základe žiadosti poukázal sumu vo výške 13.34,86 eur (suma 24.427,02 eur znížená o spoluvinu za vedomé prisadnutie do vozidla, ktoré viedol šofér pod vplyvom alkoholu – 12.213,51 eur a spracovateľský poplatok bol znížený o 438,65 eur) spoločnosti Slovenská kancelária poisťovateľov dňa 10.07.2019. Žalovaný poistnú udalosť nenahlásil v lehote 15 dní od vzniku škodovej udalosti, preto žalobcovi vznikol voči nemu nárok na

náhradu poistného plnenia, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Z tohto dôvodu vyzval žalovaného dňa 15.07.2021 na náhradu časti poskytnutého plnenia vo výške 6.717,50 eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy, ktorú žalovaný neuhradil. Súd prvej inštancie vo veci vydal platobný rozkaz, proti ktorému včas podal žalovaný odpor. V podanom odpore žalovaný namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu v spore, nakoľko počas dopravnej nehody nevedol predmetné motorové vozidlo, viedla ho tretia osoba bez akéhokoľvek pracovnoprávneho alebo iného vzťahu so žalovaným. Žalovaný tvrdil, že má postavenie poistníka, ktorý však škodu nespôsobil a nedodržanie nahlásenia poistnej udalosti v zákonnej lehote nebolo porušením zákonnej povinnosti, ktorá by bola v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Podľa žalovaného dopravnou nehodou bola spôsobená škoda žalovanému a tento je poškodeným, čo je vo veci dôvodom hodným osobitného zreteľa. Súd prvej inštancie s poukazom na námietky žalovaného konštatoval, že žaloba bola podaná oprávnenou osobou pred uplynutím premlčacej doby.

3. Podľa súdu prvej inštancie bolo v konaní preukázané, že vodič, ktorý nehodu a teda i škodu spôsobil, A. B. C., nebol v pracovnoprávnom ani inom vzťahu k žalovanému. Pokiaľ žalobca dospel k záveru, že žalovaný umožnil A. B. C. prístup k uvedenej motorovej štvorkolke, súd prvej inštancie konštatoval, že z vykonaných dôkazov takáto skutočnosť nevyplýva. Listom zo dňa 13.08.2019 oznámil žalovaný žalobcovi, že nehodou zo dňa 16.07.2016 mu bola spôsobená škoda, ktorú si ale kvôli tragickým následkom neuplatnil. Žalovaný poukazyval na to, že nehoda bola spôsobená mimo cestnej infraštruktúry, štatutár žalovaného prišiel na miesto až po nehode a nebol jej priamym účastníkom, spoločnosť nevedela o spôsobení škody iným subjektom, nebol im nahlásený výsledok prešetrenia nehody, preto nenahlasovali žiadnu škodu. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa § 430 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nedbanlivostné konanie prevádzateľa neprezumuje a poukázal na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/313/2013. V žiadnom právnom predpise nie je stanovená povinnosť prevádzateľa, ako majú byť kľúče od vozidla zabezpečené, preto treba vychádzať z požiadavky rozumného zabezpečenia kľúčov od vozidla. Dôkazné bremeno preukázať naplnenie podmienok zodpovednosti žalovaného v tomto prípade zaťažuje žalobcu. Žalobca len vo svojom vyjadrení zo dňa 12.06.2023 poukázal na to, že žalovaný zveril štvorkolku cudzej osobe, čo nevysvetlil a na otázku, ako sa štvorkolka dostala do dispozičnej sféry cudzej osoby neposkytol odpoveď, nepodal trestné oznámenie, preto možno podľa neho uzavrieť, že nezabezpečil kľúče od štvorkolky tak, aby ich cudzie osoby nemohli použiť. V konaní žiadny spôsobom nebolo preukázané, za akých okolností sa A. C. dostal k týmto kľúčom. V tomto smere neboli produkované pred súdom žiadne dôkazy, preto súd prvej inštancie konštatoval, že nebola preukázaná ani nevedomá nedbalosť žalovaného podľa § 430 ods. 1 alinea 2 Občianskeho zákonníka. Nebolo preto možné konštatovať, že by žalovaný škodu spôsobil, ako to predpokladá § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z.. Zároveň sa súd prvej inštancie stotožnil s tvrdením žalovaného, že sú u neho dané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z., keďže pri nehode došlo k poškodeniu samotného žalovaného, ktorý si škodu z poistenia neuplatnil, tiež došlo k tragickému následku a nebolo preukázané, že by žalovaný bol políciou informovaný o výsledku vyšetrenia nehody, teda kto ju spôsobil a aké mala následky. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu zamietol a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania od žalobcu v rozsahu 100%.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP a navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Súd prvej inštancie napriek obrane žalobcu, že žalovaný nezabezpečil kľúče od štvorkolky tak, aby cudzie osoby nemali možnosť sa k nim dostať, a teda žalovaný svojím konaním nesporne umožnil použitie štvorkolky cudzej osobe, nesprávne v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalobca svoje tvrdenie nevysvetlil a žalobca súdu neposkytol odpoveď, ako sa štvorkolka dostala do dispozičnej sféry cudzej osoby a teda neuniesol dôkazné bremeno. Žalobca ďalej namietal záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého nebolo objasnené, za akých okolností sa A. C. dostal ku kľúčom od štvorkolky a súd prvej inštancie preto nesprávne konštatoval, že nebola preukázaná ani nevedomá nedbalosť žalovaného podľa § 430 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, a teda ani skutočnosť, že by žalovaný škodu spôsobil ako to predpokladá § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z.. Podľa žalobcu z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že cudzia osoba získala kľúče od vozidla, ktoré bolo vo vlastníctve žalovaného a práve žalovaný neuniesol dôkazné bremeno v konaní, keď žiadnym spôsobom nevysvetlil, ako sa tieto kľúče dostali do dispozičnej sféry cudzej osoby. Žalovaný nepreukázal, že by kľúče riadne zabezpečil pred odcudzením a ani nepreukázal, že cudzia osoba musela prekonať akúkoľvek prekážku, aby sa zmocnila kľúčov, ktoré následne umožnili cudzej osobe jazdu na

štvorkolke v nočných hodinách. Žalovaný v čase vzniku škodovej udalosti bol vlastníkom štvorkolky a jej kľúčov, v konaní pred súdom prvej inštancie sa tak nezabavil zodpovednosti, že za škodu zodpovedá. Podľa žalobcu žalovaný za škodu zodpovedá podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď porušil právnu povinnosť, keď na chate nezabezpečil kľúče od svojho majetku tak, aby sa mohli dostať do dispozičnej sféry cudzích osôb a nevykonal žiadne opatrenie, aby cudzia osoba po tom, ako sa zmocnila kľúčov, mohla nerušene použiť štvorkolku a následne s ňou jazdiť v nočných hodinách. Podľa žalobcu žalovaný mal vedomosť o škodovej udalosti, ku ktorej došlo prevádzkou poisteného motorového vozidla, pretože konateľ žalobcu A. H. prišiel hneď po nehode na miesto tragickej udalosti a napriek tomu škodovú udalosť v zákonnej lehote písomne neoznámil. Z uvedeného dôvodu žalobcovi vznikol právny nárok na poistnú sumu v zmysle § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z.

5. Žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že v predmetnom prípade je podstatným, že žalobca je nositeľom dôkazného bremena a je povinný svoje skutkové tvrdenia preukázať, nakoľko žalovaný od počiatku rozporuje ním uplatnený nárok. Žalobca si voči žalovanému uplatnil nárok na zaplatenie z jediného dôvodu a to, že žalovaný žalobcovi neoznámil vznik škodovej udalosti v zákonnej lehote 15 dní. Žalobca v podanej žalobe ani vo vyjadrení k podanému odporu žiadne skutkové tvrdenie o zabezpečení kľúčov od štvorkolky neuviedol. Pokiaľ žalobca zmenil neskôr svoje skutkové tvrdenia, bolo jeho povinnosťou tieto aj preukázať. Žalobca však na preukázanie ním tvrdených skutočností nepredložil žiaden dôkaz, ale ani vykonanie žiadneho takého dôkazu nenavrhol, preto svoju pasivitu nemôže pričítať na farchu súdu prvej inštancie. Žalovaný poukázal na to, že skutkové zistenia sú v zásade limitované tým, čo strany tvrdia a súd nie je oprávnený vykonať dôkaz, ktorý strany nenavrholi. Posúdenie otázky, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, t.j. kto a aké tvrdenia má uviesť, sa odvíja od hmotného práva. Strana sporu je tak povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Každý má v zásade tvrdiť tie právne skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinnosti. Podľa žalovaného preto záveru súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno, niet čo vytknúť a jeho správnosť možno len potvrdiť. Žalovaný nesúhlasí s tým, že by súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za správny a zákonný a v odôvodnení sa podľa žalovaného súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal s argumentáciou strán sporu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. Ďalšie písomné vyjadrenia strán sporu v konaní podané neboli.

7. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, a to z nasledovných dôvodov:

8. V posudzovanej veci súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím zamietol žalobu o zaplatenie 6.717,50 eur s príslušenstvom titulom náhrady poistného plnenia, ktoré za žalovaného vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, keď dospel k záveru, že žalovaný nezodpovedá za škodu ako prevádzateľ podľa § 430 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal svoje tvrdenie, že žalovaný použitie dopravného prostriedku svojou nebalosťou umožnil.

9. Žalovaný v podanom odvolaní uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie napáda z dôvodov uvedených § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, keď namietal, že žalovaný za škodu zodpovedá podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka porušením právnej povinnosti zabezpečiť kľúče od svojho majetku (dopravného prostriedku) tak, aby sa nemohli dostať do dispozičnej sféry cudzích osôb a nevykonaním opatrení, aby cudzia osoba po tom, ako sa zmocnila kľúčov, nemohla dopravný prostriedok použiť.

10. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne prihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov strán sporu. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

11. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Rozhodujúcou odvolacou námietkou žalobcu bolo nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie v otázke toho, kto má niesť dôkazné bremeno na preukázanie, či prevádzateľ svojou nedbalosťou umožnil použitie dopravného prostriedku osobou, ktorá použila dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Odpoveď na uvedenú otázku je rozhodujúca pre posúdenie, či žalovaný ako prevádzateľ zodpovedal za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a preto mal splniť povinnosť podľa § 10 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. Súd prvej inštancie uzavrel, že nedbanlivostné konanie prevádzateľa sa neprezumuje a s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/313/2013 uzavrel, že dôkazné bremeno preukázať naplnenie podmienok zodpovednosti žalovaného zaťažovalo žalobcu. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca len poukazoval na to, že žalovaný nevyvetlil ako sa štvorkolka dostala do dispozičnej sféry cudzej osoby, vo veci nepodal trestné oznámenie a nevyvetlil, za akých okolností sa A. C. dostal ku kľúčom od štvorkolky. Súd prvej inštancie uviedol, že v tomto smere neboli produkované pred súdom žiadne dôkazy, preto konštatoval, že nebola preukázaná ani nevedomá nedbanlivosť žalovaného podľa § 430 ods. 1 alinea 2 Občianskeho zákonníka a nebolo možné konštatovať ani skutočnosť, že by žalovaný škodu spôsobil tak, ako to predpokladá § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z.

13. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/313/2013, na ktorý súd prvej inštancie poukazoval a z ktorého vychádzal, odvolací súd uvádza, že v uvedenom konaní bolo na rozdiel od tohto konania vykonané rozsiahle dokazovanie týkajúce zistenia umožnenia použitia dopravného prostriedku nedbalosťou prevádzateľa. V danej veci odvolací súd konštatoval, že žalovaná (matka vodiča, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel) neporušila žiadnu povinnosť, ktorá by jej bola uložená všeobecným právnym predpisom, pretože žiadny právny predpis držiteľovi vozidla výslovne neukladá povinnosť zakázať inej osobe (ani svojmu rodinnému príslušníkovi), aby nepoužil jeho motorové vozidlo, ani povinnosť odložiť kľúče od vozidla na neprístupné miesto. Z hľadiska ustanovenia § 430 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka k naplneniu podmienky nedbanlivosti stačí nedbanlivosť nevedomá, ktorá predstavuje psychický stav prevádzateľa k zákonom predvídanému následku, ktorým je možnosť zneužitie jeho dopravného prostriedku a ktorá je charakteristická tým, že prevádzateľ nechcel, aby dopravný prostriedok bol zneužitý a ani nevedel, že spôsob jeho zabezpečenia, ktorý zvolil, nie je dostatočným a umožňuje zneužitie dopravného prostriedku v čase jeho neprítomnosti, hoci vzhľadom na okolnosti a svoje postavenie či osobné pomery vedieť mal a mohol. V danom konaní zo zisteného skutkového stavu vyplynulo, že škodu pri vedení osobného motorového vozidla žalovanej bez jej vedomia spôsobil syn žalovanej, ktorý mal vodičské oprávnenie a ktorý v čase, keď žalovaná bola mimo bydliska na dovolenke vo Vysokých Tatrách, vzal kľúče od vozidla uložené na obvyklom mieste ich odkladania a následne ich použil na jazdu. V uvedenom prípade dovolací súd zhodne s názorom odvolacieho súdu uviedol, že žalovaná nezavinila zneužitie svojho motorového vozidla, a to ani vo forme nevedomej nedbanlivosti, nakoľko v danej veci nič nenasvedčovalo tomu, že by v rámci bežných rodinných vzťahov existovalo riziko zneužitia vozidla synom žalovanej, keďže syn žalovanej riadil motorové vozidlo vždy len v prítomnosti žalovanej a nikdy neprejavil vôľu jazdiť vozidlom sám. Žalovaná preto nemala dôvod, aby počas svojej dovolenky, ktorú trávila mimo bydliska, zabezpečovala motorové vozidlo nejakým dôslednejším spôsobom, napríklad vzatím kľúčov od neho na dovolenku. V predmetnej veci nič v správaní syna žalovanej nenasvedčovalo tomu, že by také riziko existovalo, keďže syn žalovanej nikdy motorové vozidlo sám nepoužil a ani jeho správanie nijakým spôsobom nenasvedčovalo opak. Žalovaná preto nemala dôvod predpokladať, že jej syn za pomoci kľúčov uložených na obvyklom mieste, kde ich žalovaná vždy odkladala, vozidlo k jazde použije.

14. Vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 430 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka výslovne nevyžaduje porušenie povinností na strane prevádzateľa, zodpovedá prevádzateľ spoločne a nerozdielne spolu s pôvodcom škody aj vtedy, ak zneužitie dopravného prostriedku svojou nedbanlivosťou umožnil iným spôsobom než porušením právnej povinnosti. Z hľadiska ustanovenia § 430 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka postačuje k splneniu podmienky nedbanlivosti nevedomá nedbanlivosť, ktorá predstavuje psychický vzťah prevádzateľa k následku predvídanému zákonom,

ktorým je možnosť zneužitia jeho dopravného prostriedku a ktorá sa vyznačuje tým, že prevádzateľ nechcel, aby bol dopravný prostriedok zneužitý a ani nevedel, že spôsob jeho zabezpečenia, ktorý zvolil, nie je dostačujúci a umožňujúci zneužitie dopravného prostriedku, hoci to vzhľadom na okolnosti a svoje postavenie alebo osobné pomery mal a mohol vedieť. Podľa komentára k § 430 Občianskeho zákonníka (JUDr. Imrich Fekete, CSc, Občiansky zákonník, veľký komentár, 2. zväzok, str. 711) aplikácia ustanovenia § 430 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka prichádza v praxi najčastejšie do úvahy v prípade použitia dopravného prostriedku osobami, s ktorými je prevádzateľ v užšom vzťahu. V takom prípade ešte podľa § 2 ods. 1 zákona č. 63/1951 Zb. o zodpovednosti za škody spôsobené dopravnými prostriedkami platilo, že ak dopravný prostriedok použije bez vedomosti alebo proti vôli prevádzateľa osoba blízka prevádzateľovi, predpokladá sa, že prevádzateľ použitie dopravného prostriedku svojou nedbanlivosťou umožnil. Z uvedeného vyplýva, že dôkaznú núdzu má vždy žalovaný prevádzateľ, ktorý musí poskytnúť súdu dôkaz opaku, t.j. že použitie dopravného prostriedku svojou nedbanlivosťou blízkej osobe neumožnil, a že za škodu bude výlučne zodpovedať táto osoba. Žalobcovi stačí, ak bude na súde tvrdiť opak, t.j., že prevádzateľ použitie dopravného prostriedku svojou nedbanlivosťou svojmu rodinnému príslušníkovi umožnil.

15. V predmetnom konaní žalobca tvrdil, že A. C. bol manželom konateľky žalovaného, a preto použitie predmetnej štvorkolky považoval za použitie so súhlasom a vedomím žalovaného. Podľa žalobcu žalovaný umožnil A. C. prístup k uvedenej štvorkolke, použitie predmetnej štvorkolky nepovažoval za použitie bez jeho súhlasu a poukázal na to, že žalovaný nepodal trestné oznámenie pre odcudzenie tejto štvorkolky. Žalobca tvrdil, že žalovaný ako vlastník štvorkolky nepreukázal, ako sa vozidlo v daný večer po spoločenskej udalosti v priestoroch žalovaného dostalo do držby A. C. a žiadnym spôsobom nespochybnil to, že vozidlo vzal A. C. so súhlasom žalovaného. Podľa žalobcu žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, akým spôsobom si A. C. zabezpečil kľúče, či tieto kľúče boli niekde uzamknuté, či musel A. C. prekonať nejakú prekážku pri ich zabezpečení. Žalobca preto v konaní pred súdom prvej inštancie predniesol tvrdenia o tom, že žalovaný ako prevádzateľ použitie dopravného prostriedku svojou nedbanlivosťou A. C. umožnil, a preto sa dôkazné bremeno na preukázanie opaku prenieslo na žalovaného, ktorý mal v konaní navrhnuť vykonanie takých dôkazov, ktoré by preukázali, že použitie dopravného prostriedku svojou nedbalosťou neumožnil.

16. Uvedená podstatná odvolacia námietka o nesprávnom právnom posúdení veci preto bola dôvodná a opodstatnená. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie danú vec nesprávne právne posúdil a v dôsledku toho i na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nesprávne vyhodnotil neunesenie dôkazného bremena žalobcom o tom, že žalovaný ako prevádzateľ zodpovedá spoločne s osobou, ktorá spôsobila škodovú udalosť, nakoľko jej použitie dopravného prostriedku svojou nedbalosťou umožnil. Z tohto dôvodu odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP.

17. S ohľadom na skutočnosti, ktoré z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplývajú, preto pre zistenie, či žalovaný nezodpovedá za škodu podľa § 430 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka, bude potrebné, aby súd prvej inštancie poskytol stranám sporu možnosť navrhnuť dôkazy, tieto vykonať a následne ich v rozhodnutí vyhodnotiť a vysporiadať sa s nimi. V tomto smere bude potrebné dôkladne zistiť, ako boli v deň škodovej udalosti zabezpečené kľúče od vozidla aj s ohľadom na prebiehajúcu spoločenskú udalosť večer pred ňou a akým spôsobom tieto kľúče získal A. C., ako bolo zabezpečené uvedené motorové vozidlo proti krádeži, kto uvedené vozidlo v akom čase a na aké účely využíval, aké ďalšie prekážky bolo potrebné prekonať na použitie vozidla a všetky ďalšie rozhodné okolnosti, ktoré viedli k tomu, že sa A. C. uvedeného vozidla zmocnil a pri jazde na ňom spôsobil škodu. Pokiaľ po vykonanom dokazovaní súd dospeje k záveru, že prevádzateľ zodpovedá za škodu podľa § 430 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka, následne bude potrebné súdom prvej inštancie vyhodnotiť, či došlo zo strany prevádzateľa k porušeniu povinnosti podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. a či má žalobca ako poisťovateľ proti žalovanému nárok na náhradu poistného plnenia podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z.

18. O trovách konania vrátane tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).